

INTEGROVANÝ REGISTR ZNEČIŠŤOVÁNÍ

Manuál pro používání mapových služeb Národního geoportálu INSPIRE ve vztahu k IRZ

verze 1.2

CENIA, česká informační agentura životního prostředí úsek vnitřních služeb oddělení ISPOP a IRZ

červen 2012

Obsah

Ρ	řehled změn manuálu	2
S	eznam zkratek	2
Ρ	ředmluva	3
Z	obrazení mapových kompozic IRZ na Národním geoportálu INSPIRE	4
V	/ýběr z jednotlivých vrstev IRZ	8
5.1	Postup pro zjištění informací o IRZ provozovnách	9
Ir	nformace o IRZ provozovnách v mapovém výřezu	11
5.1	Charakteristika základních vrstev IRZ a jejich grafické znázornění	12
5.2	Další možnosti získání informací o provozovnách	13
Iŀ	kony mapového okna	15
Z	jednodušený přistup k IRZ datům pro zkušeného uživatele mapového portálu	15
	P S P Z V 5.1 6.2 II 5.2	Přehled změn manuálu Seznam zkratek Předmluva Zobrazení mapových kompozic IRZ na Národním geoportálu INSPIRE Výběr z jednotlivých vrstev IRZ 5.1 Postup pro zjištění informací o IRZ provozovnách Informace o IRZ provozovnách v mapovém výřezu 5.1 Charakteristika základních vrstev IRZ a jejich grafické znázornění 5.2 Další možnosti získání informací o provozovnách Ikony mapového okna Zjednodušený přistup k IRZ datům pro zkušeného uživatele mapového portálu

1 Přehled změn manuálu

Verze	Datum	Manuál pro používání Geoportálu
1.0	červen 2011	Nový manuál oproti předešlým verzím z důvodu zásadních
1.0		změn mapového portálu.
		Manuál doplněn o informace v kapitole 3.1 a o kapitolu 5.
1.1	březen 2012	Důvodem byly drobné úpravy na portálu (doplnění barevné
		legendy k mapovým vrstvám a ikony IRZ na úvodní stránku)
		Kompletní aktualizace manuálu v závislosti na vložení IRZ dat za
1.2	červen 2012	ohlašovací roky 2009 a 2010 na Geoportál a na vizuálních
		úpravách mapových stránek.

2 Seznam zkratek

Zkratka	Význam			
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí			
CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností dle Českého statistického úřadu			
E-PRTR	Evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek			
IČ (IČO)	Identifikační číslo organizace			
IČP	Identifikační číslo provozovny			
INSPIRE	Iniciativa Evropské komise a také směrnice Evropské komise a Rady			
IPPC	Integrovaná prevence a omezování znečištění			
IRZ	Integrovaný registr znečišťování životního prostředí			
ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního			
	prostředí			
JTSK X, JTSK Y	Souřadný systém jednotné trigonometrické sítě katastrální			
	(souřadnice provozovny)			
LAU 1	Dříve označováno jako NUTS 4, jedná se o územní jednotku okresu			
MŽP	Ministerstvo životního prostředí České republiky			
NUTS 4	Starší označení územní jednotky okresu (do 31. 12. 2007)			
OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností			

3 Předmluva

Národní geoportál INSPIRE je druh webového portálu, který slouží k přístupu k prostorovým informacím a ke službám dovolujícím jejich zobrazení, úpravy, analýzy apod.

Na mapových službách portálu je možné nalézt údaje získané na základě vyhodnocení dat soustředěných v rámci procesu ohlašovací povinnosti do **integrovaného registru znečišťování životního prostředí (IRZ)**. Důvodem je zákonná povinnost Ministerstva životního prostředí (podle zákona č. 25/2008 Sb.) zveřejňovat údaje ohlášené do IRZ za kalendářní rok do 30. září následujícího kalendářního roku na portálu veřejné správy.

Z mapových úloh portálu lze vyčíst informace o ohlašovateli do IRZ (organizaci a provozovně), o charakteru úniku nebo přenosu, o ohlášené látce a jejím množství, a to za ohlašovací roky **2004 až 2010.**

4 Zobrazení mapových kompozic IRZ na Národním geoportálu INSPIRE

Po zadání správné adresy webových stránek mapových služeb Národního geoportálu INSPIRE (http://geoportal.gov.cz či http://geoportal.cenia.cz) do internetového prohlížeče, se načte zobrazení, které je zachyceno na obrázku 1. Okno prohlížeče je rozděleno do několika částí. Z hlediska IRZ je třeba věnovat pozornost MENU (v levé horní části stránky), konkrétně zeleně zabarvené položce "MAPA" či poli určenému k vyhledávání adresy v horní části webové stránky.

Obrázek 1: Úvodní zobrazení stránky http://geoportal.gov.cz s upozorněním na vyhledávací pole "Adresy" a detailem položky "MAPA"

Pro vyhledání informací o provozovnách evidovaných v integrovaném registru znečišťování na tomto mapovém serveru je možné postupovat několika způsoby:

1) Pokud je známa adresa provozovny je vhodné definovat požadované údaje ve vyhledávacím poli "**Adresy**", například tak, jak je to uvedeno na obr. 2, kde je vyplněna ulice a obec, následně potvrdit tlačítkem "**Hledat**".

Obrázek 2: Vyplněné pole "Adresy"

V hlavní části webové stránky, v mapovém okně (obr. 3), se objeví výřez určité oblasti se zacílením na danou adresu, kde adresa se nachází ve středu výřezu označena malým **červeným popiskem s číslem** a bílým obdélníkovým popiskem s adresou (ten je možný křížkem okamžitě zavřít). V pravé části stránky se zobrazí sloupec s nabídkou **"Nalezené adresy"** a **"Nalezené lokality"**, kde je vložena informace (adresa) o nalezeném bodě. V případě, že bude podobných adres existovat více, je pak možné si z nabídky pravděpodobných adres zvolit tu správnou, ta se následně objeví vlevo ve výřezu.

Obrázek 3: Mapové okno s výřezem hledané adresy

Pozn.: Všechny informace, objevující se v pravé části prohlížeče jsou, v této situaci, zobrazované na záložce "Info" (viz malá oranžová šipka).

2) Další možností (viz. obr. 1) je zvolit položku "MAPY". Po kliknutí na ni, se položka roztáhne do maximální velikosti a v textu uvnitř je třeba vybrat první podtržený text "mapové kompozice" (na obrázku vyznačen šipkou). Poté se zobrazí mapové okno, jež je zachyceno na obrázku 4. Na nastavené záložce "Mapové kompozice" (na obrázku opět vyznačena šipkou)

je třeba rozbalit složku **"Socioekonomické prvky a jevy**", aby se objevila nabídka map. Situace se docílí pokliknutím pouze na malé znaménko plus u této složky. Poté je nutné v nabídce, řazené dle abecedy, nalézt řádek nazvaný **"Provozovny ohlašovatelů do IRZ 2004** – **2010**".

Obrázek 4: Mapové okno a složka "Socioekonomické prvky a jevy" na záložce "Mapové kompozice"

Kliknutím na tento řádek se objeví dialogové okno (obr. 5), které slouží k tomu, aby bylo zřejmé, co se má provést s dosavadní mapou. Zvolí se tedy možnost "**Přidat do mapy**" a následují přidání určitých provozoven v podobě barevných bodů do mapového zobrazení (obr. 6).

Obrázek 5: Dialogové okno na vložení dat do mapy

V mapovém okně existuje možnost přiblížení (resp. oddálení) si mapy pomocí žebříku pro zoomování (obr. 7), a to až na téměř maximální přiblížení, kdy jsou vidět budovy jednotlivých provozoven.

Obrázek 6: Mapa zachycující provozovny IRZ

3) Poslední variantou, jak hledat provozovny IRZ na této mapové aplikaci, je kombinace dvou předešlých způsobů. Jak už bylo uváděno v prvním případě, jedná se o zadání adresy do pole s vyhledáváním a nalezení konkrétního místa jako např. na obr. 3. Dále je nutné zvolit záložku **"Mapové kompozice**" a pokračovat v postupu popsaném v předchozí druhé možnosti (rozbalení složky **"Socioekonomické prvky a jevy"** atd., str. 4). Poté, co se klikne na možnost **"Přidat do mapy**", ve výřezu se objeví bod, označující určitou provozovnu v daném místě (obr. 8).

Obrázek 8: Mapový výřez, zachycující konkrétní adresu (uprostřed - červený popisek s číslem) a bod označující provozovnu (fialové kolečko)

5 Výběr z jednotlivých vrstev IRZ

Poté, co byla vybrána mapová úloha "**Provozovny ohlašovatelů do IRZ 2004 - 2010"**, je vhodné přejít na záložku **"Vrstvy**" (většinou dojde k automatickému přesměrování do této záložky) a následně vybrat některou z vykreslovaných vrstev (implicitně nastavena vrstva "Provozovny ohlašovatelů do IRZ podle CZ-NACE za rok 2010"), které graficky zachycují informace o provozovnách a zároveň s sebou nesou i podrobnější data o jejich únicích/přenosech nebo o množství odpadů. Tyto informace se však zobrazí až poté, co je vybrána příslušná ikona v mapovém okně (postup bude vysvětlen v následujícím textu). Vrstvy jsou rozlišeny podle ohlašovacího roku a dále podle přítomnosti IPPC zařízení, E-PRTR činnosti a dle OKEČ, resp. CZ-NACE (dle úniků/přenosů a množství odpadů), jak je patrné z obr. 9.

Základní zobrazená nabídka vrstev IRZ je tvořena pěti vrstvami, kterými jsou:

 Provozovny ohlašovatelů do IRZ podle OKEČ (CZ-NACE) za roky 2004 – 2010 (úniky a přenosy),

- Provozovny ohlašovatelů do IRZ podle E-PRTR za roky 2007 2010 (úniky a přenosy),
- Provozovny ohlašovatelů do IRZ podle IPPC za roky 2004 2010,
- Provozovny ohlašovatelů do IRZ podle CZ-NACE odpady za roky 2009, 2010,
- Provozovny ohlašovatelů do IRZ podle E-PRTR odpady za roky 2007 2010.

Obrázek 9: Detail "záložky Vrstvy" s nabídkou mapových vrstev souvisejících s IRZ provozovnami

5.1 Postup pro zjištění informací o IRZ provozovnách

Je třeba mít vybranou (označenou černým zaškrtávacím znaménkem) alespoň jednu z nabízených možností v nabídce vrstev, tak dojde k načtení aktuálního mapového zobrazení s vyznačenými provozovnami dle vybrané vrstvy. K získání údajů o provozovně stačí využít ikonu () – **"Dotaz na vrstvy zobrazené v mapě",** nacházející se, spolu s dalšími nástroji, v levém horním rohu mapového výřezu (obr. 10). Dále je zapotřebí kliknout myší na vybraný barevný bod v mapě, který znázorňuje provozovnu a v pravém sloupci v záložce **"Info"** se zobrazí informací o IRZ provozovně (obr. 11). Tyto informace budou vždy souviset s vybranou vrstvou či vrstvami.

Obrázek 10: Detail ikon, určených k základnímu ovládání mapového okna

Obrázek 11: Mapový výřez s otevřenou záložkou "Info" s údaji o IRZ provozovně

Mapové kompozice: 🍄 🔛 😑 🔚	x= -489045, y= -1109237 🛛 🍘				
		Vrstvy			-
	Topografická Letecká	Info			-
		Křovák JTSK [m]	Y = 489045	X = 1109236	and so the
		Křovák JTSK pro GIS [m]	x = -489045	y = -1109236	
		GPS	49°45'08.6"N	18°02'12.1"E	
	00	Provozovny ohlašovatelů do IRZ podle CZ-NACE za rok 2010		CZ-NACE za rok 2010	
		rok	2010		
	1	název_organizace	В	ROJLER s.r.o.	
	11	IČO	4	7668598	
	Lat	název_provozovny	н	aly I	
	11	IČP_provozovny	С	Z28945119	
	111	NUTS4_provozovny	С	Z0804	
		kód_CZ-NACE	0	1.47	
		název_CZ-NACE	С	hov drůbeže	
		název_látky_1	A	moniak (NH3)	
		ohlašovaci_práh_1	1	0000	
		měrná_jednotka_1	k	g/rok	
	$\sim$	množství_1	2	5722	
	eměd.	název_látky_2	_látky_2		
		ohlašovaci_práh_2	aci_práh_2		
		měrná_jednotka_2			
		množství_2			
		název_látky_3			
	~ /	ohlašovaci_práh_3			
		měrná_jednotka_3			
	- Alton	množství_3			
		TVyčistit			
Copyright		Mapové kompozice			-
	1 🛛 🖓 🔁	Připo <mark>jit službu</mark>			

6 Informace o IRZ provozovnách v mapovém výřezu

Informace o IRZ provozovně zobrazené v záložce **"Info**" jsou, podle zvolené vrstvy, údaje, které se mohou týkat roku, názvu organizace, jejího IČ, názvu provozovny a jejího IČP, dále okresu (NUTS 4, resp. LAU 1), názvu OKEČ, kódu OKEČ, typu emise (úniku/přenosu), názvu látky, ohlašovacího prahu, měrné jednotky, množství látky či odpadu a označení, zda je odpad nebezpečný či nikoliv. Dále, zde lze nalézt údaje o souřadnicích JTSK X a Y, o kategorii E-PRTR, o kódu a názvu E-PRTR činnosti a případně informace o kódu a názvu IPPC činnosti. Příklad je vidět na následujícím obrázku.

Provozovny ohlašovatelů do IRZ podle IPPC za rok 2010				
rok	2010			
název_organizace	ITW Air Hammer s.r.o.			
iĉo	25604236			
název_provozovny	ITW Air Hammer s.r.o.			
IČP_provozovny	CZ01145936			
NUTS4_provozovny	CZ0209			
kód_CZ-NACE	25.50			
název_CZ-NACE	Kování, lisování, ražení, válcování a protlačování kovů; prášková metalurgie			
název_látky_1	Dichloromethan (DCM)			
ohlašovací práh_1	1000			
mērnā_jednotka_1	kgirok			
mnodstv1	1839			
název_látky_2				
ohlašovac[_práh_2				
mērná jednotka_2				
množstv[_2				
název_látky_3				
ohiašovac[_práh_3				
mēmā_jednotka_3				
mnotstv1_3				
název_látky_4				
ohiašovac[_práh_4				
mēmā_jednotka_4				
mno žs tv[_4				
název_látky_5	Dichloromethan (DCM)			
ohlašovac(_práh_5	100			
mēmā_jednotka_5	kg/rok			
mno2stv[_5	800			
IPPC_kategorie				
IPPC_kategorie_název				
EPRTR	0			
EPRTR_Cinnost				
EPRTR_činnost_název				
IPPC				
typ_emise_1	úniky do ovzdu\$1			
typ_emise_2				
typ_emise_3				
typ_emise_4				
typ_emise_5	přenosy v odpadech			

Obrázek 12: Příklad zobrazených informací o IRZ provozovně, dle zvolené vrstvy

6.1 Charakteristika základních vrstev IRZ a jejich grafické znázornění

- Dvě vrstvy "Provozovny ohlašovatelů do IRZ podle OKEČ (CZ-NACE)" úniky, přenosy a odpady – obsahují informace o všech provozovnách ohlašujících do registru a k nim přiřazený OKEČ, resp. CZ-NACE. Symboly legendy, prezentované znakem kolečka •, mají přiřazeny vybrané názvy kategorií odvětvové klasifikace ekonomických činností (stanovena ČSÚ). Jedná se o takové, které jsou ve vztahu ke konkrétním činnostem provozoven hlásících do IRZ za jednotlivé roky.
- Výběr provozoven, které se jako hlavní činností zabývají činností E-PRTR (dle přílohy l nařízení 166/2006/ES) a ohlašují úniky/přenosy a odpady, lze učinit po zobrazení vrstev "Provozovny ohlašovatelů do IRZ podle E-PRTR" a "Provozovny ohlašovatelů do IRZ podle E-PRTR" a "Provozovny ohlašovatelů OKEČ (CZ-NACE). Ke grafickému symbolu, který je označen tvarem trojúhelníku ▲, jsou přiřazeny názvy kategorií E-PRTR činností (příloha I nařízení 166/2006/ES).
- 3. Vrstva "Provozovny ohlašovatelů do IRZ podle IPPC" prezentuje ohlašovatele, kteří jsou provozovateli zařízení podle přílohy č. 1 k zákonu č.76/2002 Sb., o integrované prevenci, v pozdějším úplném znění zákona č. 435/2006 Sb. V následně zobrazené tabulce provozoven je samozřejmě i informace o jejich OKEČ. Grafické znázornění legendy, značené symbolem čtverce ■, odpovídá kategoriím IPPC činností uvedených opět v příloze č. 1 k zákonu č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, v pozdějším úplném znění zákona č. 435/2006 Sb.

Podrobné objasnění barevných symbolů (bodů) zachycujících provozovny IRZ na mapě, lze vždy nalézt pod příslušnou vybranou vrstvou (pod řádkem dané vrstvy) v záložce "**Vrstvy**" ve formě legendy. Docílit lze toho pomocí kliknutí na šipku na začátku řádku vybrané vrstvy (obr. 13), legenda zmizí opětovným klinutím na zmíněnou šipku. Legenda zachycuje ukázku a popis jednotlivých značek v označené mapové vrstvě či vrstvách (obr. 14 a 15).

Obrázek 14: Ukázka celé legendy pro vybranou vrstvu

6.2 Další možnosti získání informací o provozovnách

Webová stránka mapového portálu nabízí i další možnosti využití. Jedná se o ikonu vrstvy označenou symbolem knížky s písmenem i - *****. Po kliknutí na ni, dojde k zobrazení nabídky, která je vidět na obr. 16. Čtvrtý řádek od spodu nabídky, tzv. **"Metadata vrstvy**", umožnuje zobrazení nového webového okna s obecnými informacemi o zdroji dat o provozovnách. Uprostřed nabídky se nachází posuvná lišta nazvaná **"Průhlednost**", s jejíž pomocí lze nastavit průhlednost dané vrstvy v mapě a pod měřítkem je řádek **"Přiblížit na vrstvu",** vrátí v mapovém výřezu původní velikost mapy, jak je znázorněno na obrázku 6 (str. 6).

Obrázek 16: Obsah ikony vrstvy s odkazem na metadata a průhlednost vrstvy

Další pomůckou pro práci s mapami je miniaturní zobrazení mapy celé ČR v pravém dolním rohu mapového výřezu (obr. 17). Červený čtverec, který je na této zmenšené mapě patrný, znázorňuje pozici výřezu na mapě ČR a jeho velikost souvisí s přiblížením výřezu. Tahem myší s červeným čtvercem je možné posunout celý výřez na jinou část mapy.

Z umístění kurzoru myši na jakékoliv místo na mapě, lze také vyčíst souřadnice takto umístěného kurzoru. Souřadnice se nacházející v pravém rohu horní lišty mapového výřezu (obr. 17). Jsou uvedené v systému S-JTSK a je třeba mít na paměti, že tyto souřadnice jsou ve formátu Y X a mají před sebou znaménka mínus.

7 Ikony mapového okna

Pro komplexní pochopení používání mapových stránek je zde uvedeno objasnění kompletní nabídky symbolů v řádku nástrojů (viz. obr. 10).

🖤 - Umožňuje **posun** – podržením levého tlačítka myši a tahem, nebo zvětšení – přidržením klávesy "Ctrl" a označení oblasti ohraničujícím obdélníkem pomocí myši.

- Pokud byl udělán krok vpřed, vrátí na předchozí hodnotu měřítka a zobrazené oblasti v mapovém okně.

💌 - Pokud byl udělán krok vzad, vrátí na původní hodnotu měřítka a zobrazené oblasti v mapovém okně.

- Nástroj pro měření vzdáleností.

- Nástroj pro měření ploch.

🧐 - Dotaz na vrstvy zobrazené v mapě – informace, včetně souřadnic bodu, se zobrazí v záložce "Info".

Přidání vlastního bodu s popisem do mapy.

📧 - Dotaz do katastru nemovitostí (otevře se nové okno "Nahlížení do katastru nemovitostí" s informacemi o vybrané parcele).

8 Zjednodušený přistup k IRZ datům pro zkušeného uživatele mapového portálu

Na úvodní stránce mapových služeb - v její dolní části, v sekci "Uživatelské mapy", je umístěna také ikona, odkazující na IRZ (obr. 18). Jedná se o zjednodušený přístup k jednotlivým vrstvám o provozovnách IRZ. Po kliknutí na tuto ikonu dojde k zobrazení mapového okna pouze s vrstvou **"Provozovny ohlašovatelů do IRZ podle CZ-NACE za rok 2010"** (obr. 19). Postup v zjišťování informací o IRZ provozovnách je shodný s postupem uvedeným v tomto manuálu výše.

Obrázek 18: Úvodní zobrazení stránky http://geoportal.gov.cz s detailem ikony IRZ

